

ESGLÉSIA DE MENORCA

**Butlletí oficial
del Bisbat**

NUM. 5 MES DE MAIG 1988

SUMARI

DOCUMENTS DEL BISBE	131
19.- Homilia per a la missa crismal: «Ungits per dur la Bona Nova als desvalguts».	
20.- Homilia pel dia del Dijous sant. 1988.	
21.- El temps de l'Església.	
22.- Cloenda del Setè Centenari de les Clarisses.	
SES CATEQUESIS DEL BISBE	
23.- Celebrar la nostra fe.	
24.- Jornada d'oració per a les vocacions.	
DE SECRETARIA GENERAL	139
Dia del malalt.	
Dia de les comunicacions socials.	
Jornades al Santuari de El Toro.	
Aplec de l'Esperit.	
Dia de Càritas per Corpus.	
Suscripció a la revista «CATEQUESI.	
DELEGACIO DE PASTORAL VOCACIONAL	140
Carta, anunciant una trobada.	
Components de la Delegació	
INFORMACIO DIOCESANA	142
Activitats del Sr. Bisbe	
Celebració de la cloenda del Setè Centenari de les Clarisses.	
DE LA SANTA SEU	144
Missatge del Papa, pel dia de les comunicacions socials.	
DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPANYOLA	147
Missatge dels Bisbes de la Comissió episcopal de pastoral, sobre el dia dels malats.	
ANUNCI	150
VIII Escola d'Estiu per a catequistes.	
BIBLIOGRAFIA	150

DOCUMENTS DEL BISBE

19.- HOMILIA PER A LA MISSA CRISMAL. ALAIOR, 30 DE MARÇ DE 1988 «UNGITS PER DUR LA BONA NOVA ALS DESVALGUTS»

Estimats germans sacerdots,

«Açò que avui sentiu contar de mi, és el compliment d'aquestes paraules de l'Escriptura». Ho ha dit jesús, comentant el text del profeta Isaïes que ha llegit a la sinagoga del seu poble de Natzaret. Jesú, idò, és el Crist, l'Ungit de Déu, el vertader Ungit de Javhé. Per açò s'aplica les paraules del profeta: «L'Esperit del Senyor reposa damunt mi, ja que ell m'ha ungit per dur la Bona Nova als desvalguts...».

Jesús ha estat ungit per venir a complir una missió, confiada pel Pare, i per dur-la a terme en comunió amb el Pare i l'Esperit Sant. Per açò, des del moment de la seva encarnació en les puríssimes entranyes de Maria, el seu ésser humà rep la unció que el consagra i, per ella, queda constituït sacerdot i pontífex, tal com consta en la carta als hebreus: «Tampoc el Crist no es va atribuir a ell mateix la glòria de ser gran sacerdot, sinó que la hi ha donada aquell que li ha dit: Ets el meu Fill, avui t'he engendrat». I en un altre indret diu: «Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec».

Serà així també el Mitjancer entre Déu i els homes, als quals evangelitzarà, redimirà i santificarà, perquè es compleixi allò de l'Escriptura: «Així, encara que era el Fill, va aprendre en els sofriments què és obeir i, consagrat sacerdot, es va convertir en font de salvació eterna per a tots els qui se li sotmeten».

La contestació de Jesús, a les paraules del Pare ve escrita a la carta als Hebreus: «Per açò, Crist deia a Déu quan va entrar al món: No voleu oblacions ni sacrificis, però m'heu format un cos; no exigiu l'holocaust ni l'expiació. Per açò vos dic: Déu meu, vénç a fer la vostra voluntat, com està escrit de mi en el llibre».

Ara, ja en el temps de l'Església, queda establert sacramentalment l'exercici actual del sacerdoti transcendent de Jesucrist, l'ungit del Senyor. Fins que Ell torni, i des de l'instant de la seva encarnació, la seva presència sacerdotal en el món constitueix essencialment

l'any jubilar del Senyor, per a l'evangelització i la salvació dels homes. Per la seva unció, l'Esperit Sant continua actualitzant la seva Paraula, la seva gràcia santificadora, la seva obra redemptora i salvífica. L'Església és el marc sacramental d'aquesta presència sacerdotal i operant de Crist. El crisma que ungirà ininterrumpudament els seus elegits, els seus ministres i membres místics del seu Cos, que és l'Església, és un signe extern i sacramental de les «accions sacerdotals i salvífiques» de Jesús en el temps i en l'espai, mentre es va complint l'esdeveniment de la seva presència sacerdotal entre nosaltres.

Sabem que el sacerdoti de Crist és etern i intransferible. Ell no traspassarà a ningú les seves funcions sacerdotals, perquè Ell subsisteix per sempre. I per açò Crist continua present en l'acció ministerial dels seus sacerdots, als quals, però ha fet participants del seu sacerdoti ordenat. Més encara; per la seva vinculació sacerdotal i redemptora, tots els redimits participarem de la seva realesa sacerdotal. En la Nova Aliança s'ha fet realitat la vella promesa de l'Antiga: Som un Regne sacerdotal, som un Poble sant. Idò, és una nova Aliança que es presenta com un jubileu salvador per a tots. És l'any de gràcia del Senyor.

En aquesta Eucaristia que celebrem avui aquí a Alaior, reunit tot el presbiteri menorquí entorn de l'altar i del seu bisbe, per renovar les promeses que vam fer un dia en rebre l'ordenació sacerdotal, consagrem també els sants olis que després serviran per ungir molts de membres del Cos mític de Jesucrist, per als quals, d'una manera anàloga a la de Jesús, els seran consagració per exercir el sacerdoti, la realesa i la profecia de què està dotat el Poble de Déu.

Llavors, tot el poble pot exclamar com Jesús: «Déu ens ha ungit per dur la Bona Nova als desvalguts...». Aquesta és la nostra missió continuadora de la del Mestre, per quan som participants -ungits- del seu sacerdoti etern. Hem de maldar, idò, tots per complir aquesta missió. Tenim obligació d'anunciar Jesucrist el nostre món, d'avivar les arrels de la nostra vida cristiana, d'enfortir la comunió eclesial de manera efectiva, de promoure un laïcat participatiu i apostòlic, d'evangelitzar els pobres, amb els pobres i des dels pobres, objectius tots aquests proposats seguint el nostre lema de voler construir i reconstruir una Església evangelitzadora i evangelitzada.

Però no hi pot haver missió si no hi ha comunió amb tota fidelitat amb Déu, Pare, Fill i Esperit Sant. És en el nom de la Santíssima Trinitat que administram el baptisme de la regeneració i de la salvació, sepultats en Crist per arribar a la resurrecció d'una vida nova. La comunió fraternal de fe, esperança i caritat és la fonamentació d'aquesta missió rebuda.

Una comunió fraternal de fe. Fe en Jesucrist i en el Déu de Jesucrist. Perquè la nostra Església és l'Església de Déu. Rellegiu el nombre dos de la «Lumen Gentium». Hi veureu la voluntat del Pare que vol salvar tothom. I per açò, «va decidir d'elevar els homes a la participació de la vida divina». I tots els qui creuen en Crist va decidir de convocar-los a la santa Església, que s'ha manifestat per l'efusió de l'Esperit». Aquesta fe trinitària centra el

Poble de Déu en una fraternitat que ha de durar «fins al darrer dels escollits, per reunir-se a la casa del Pare, formant l'Església universal».

Una comunió fraternal d'esperança. L'ordre sacramental és el mitjà del qual es serveix Jesucrist per intervenir en la conversió del món. Fins que Ell torni, viurem en l'esperança del què ha de venir. Per açò, la nostra vida ha d'ésser sempre un camí d'esperança, de confiança en Déu i en els germans.

L'Apocalipsi que hem llegit avui ens ha dit que Déu és l'alfa i l'Omega, el qui és, el qui era i el qui ha de venir, com l'Esperança. Ell encara ha de venir a la nostra humanitat que ha redimit totalment, però en la qual la seva obra no és acomplerta totalment i que, en les tenebres, encara no coneix el nom del seu Salvador.

Aquí tenim la nostra tasca, la nostra missió, en l'espera de Déu que ha de venir, com a acabament per arribar a la unitat desitjada i esperada. És per açò que el nostre sacerdoti és una cosa transitòria. Pertany només a aquesta vida. En l'altra vida, en l'estat definitiu, no tindrà ja objecte perquè els elegits a la perfecció hauran arribat a la perfecta unitat amb Crist. Lo que romandrà sempre és el Poble de Déu. Lo que passa i és transitori és el ministeri de la Jerarquia. Però mentre el Poble de Déu és aquí, en aquest entremig del món, fins que Ell torni, Crist el duu a la perfecció per mitjà del sagrat ministeri de la jerarquia.

Per açò feim feina amb esperança. Per açò, la comunió fraternal del Poble de Déu és esperança del què i del qui vindrà. Per açò, aquesta tasca en esperança umpl de possibilitats i obre sempre camins per a la missió que tenim confiada. No hi cap, idò, el desfondrament ni el desencant. Perquè és segur que Ell vindrà i coronarà la seva obra, duta a bon fi per la seva Església, pel Poble de Déu, ungits per proclamar la Bona Nova als desvalguts.

I, finalment, hem de viure la nostra missió en una comunió fraternal de caritat, d'amor. Déu ha estat el primer en estimar-nos. «L'amor ve de Déu. Tothom qui estima és fill de Déu. Hem vist clarament l'amor que Déu ens té quan ell ha enviat al món el seu Fill únic, perquè visquem gràcies a ell. No som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ha estat el primer que ens ha estimat. Un signe per sobre que estam en ell i ell en nosaltres és que ens ha fet el do de compartir el seu Esperit». Són paraules de la primera carta de sant Joan.

I aquí hi ha lo bàsic de l'amor: compartir el seu Esperit. Així farem enfora les divisions i les disputes, els odis i els egoismes. Compartir el seu Esperit ens duu a compartir els béns, materials i espirituals, a sobre'n estimular i estalonar els uns als altres, a evitar les murmuracions i les crítiques malsanes, en una paraula a valorar lo bo dels altres i a sobre perdonar i comprendre les flaques en les quals tots estam immersos.

Estimats germans sacerdots, estimats germans, fills cristians de la nostra Església de Menorca, acudim ara tots a aquesta renovació de les promeses sacerdotals. Som ungits del Senyor. Ministres de Crist per proclamar el seu evangeli. Hem d'acomplir una missió que se'ns va confiar el dia de la nostra ordenació. I l'hem d'acomplir en la comunió fraternal de tots, en la fe, l'esperança i l'amor. Preguem els uns pels altres. Estimem-nos en el nostre

treball de cada dia! Sapiguem compartir la missió, cadascú des del lloc que té assenyalat. I que la gràcia del Senyor, sobreabundi en els nostres cors per sobre proclamar al nostre món l'evangel de Jesús, perquè el Regne de Déu és a prop.

20.- HOMILIA PEL DIA DEL DIJOUS SANT. 31 març 1988

Estimats germans,

La celebració eucarística d'aquest capvespre del Dijous sant ens ha reunit a la Catedral entorn de l'altar que presideix Jesús. Recordam i commemoram aquella darrera Cena que Jesús va fer al Cenacle amb els seus apòstols. També ell, avui, com llavors, ens dóna el pa i el vi que són el seu cos entregat i la seva sang vessada per a la nostra redempció. És el memorial del seu amor, d'un amor que s'ha de fer viu en l'amor entre nosaltres.

I en aquestes paraules que vos acab de dir hi tènim el nucli principal d'aquesta celebració: els grans misteris de la institució de l'Eucaristia, de la institució de l'orde sacerdotal i el manament nou del Senyor, el manament de l'amor, de la caritat fraterna entre nosaltres.

Les lectures proclamades ens han recordat el pas del Senyor, és a dir, la celebració jueva de la Pasqua, en record de l'alliberament del poble escollit del seu esclavatge d'Egipte, la tradició del Senyor Jesús, qui la nit abans de ser entregat s'ofereix com el nou Anyell pasqual, baix les espècies de pa i de vi, i el manament que dóna els seus apòstols de celebrar aquest seu memorial, i l'amor infinit de Jesús estimant-nos, amb la demostració que en fa rentant els peus dels seus deixebles.

Amb aquesta Eucaristia entram al punt central de les nostres celebracions litúrgiques. És el Triduum Pasqual. Avui per recordar i viure aquests fets dels quals vos acab de parlar. Demà, per contemplar la mort glòria de Jesús, el Fill de Déu, fet obedient fins a la mort i una mort de creu. Dissabte a la nit per la vetlla pasqual, la celebració cristiana més important de l'any, que ens cantarà l'al·leluia triomfant de la resurrecció del Senyor.

Totes aquestes commemoracions i recordances l'Església les va celebrant al llarg de la seva història. I ho farà fins que Ell torni, tal com ens ho explicava sant Pau en la segona lectura: «Idò, cada vegada que mengeu aquest pa i beveu aquest calze anunciau la mort del Senyor fins que torni».

La paraula que pot resumir exactament totes aquestes nostres celebracions i commemoracions és la paraula amor. Crist ens ha estimat i ens estima fins a la fi. I vol que aquest amor seu, sigui continuat per nosaltres amb l'amor que li devem a Ell i que ens devem els uns als altres. El signe d'amor de Jesús que representa el lavatori dels peus als seus deixebles, també és significatiu per a nosaltres. Ha dit als seus apòstols: «Si jo que som el Mestre i el Senyor vos he rentat els peus, també vosaltres vos ho heu de fer els uns als altres».

La prova d'amor que significa rentar els peus es projecta cap als germans en les necessitats que estan passant. I avui, no deixen de ser moltes. L'Església a Espanya ha establert

aquest dia del Dijous Sant com el dia de l'amor fratern. És la gran jornada de la fraternitat i de la solidaritat, en què el Senyor ens uneix amb Ell i ens uneix entre nosaltres per a donar testimoni amb la fe i les obres de l'amor de Déu, d'una manera especial del seu amor preferencial per als pobres, d'aquells sobretot que no tenen esperança d'un futur millor. Són tants aquells que malviuen a la nostra terra: sense protecció, sense futur, sense treball, sense pis. ¡Es just açò?! Vuit milions de pobres «viuen» amb manco de la meitat del necessari. Aquesta, encara que a molts no els ho sembli, és la cruel realitat i l'espectre de tants germans nostres en l'Espanya d'avui, sense oblidar la més dramàtica dels pobres del tercer món que lluiten per sobreviure de la fam.

No hi ha futur per aquests milions de persones? La nova cara de la pobresa és la inseguirat davant el futur, la pobresa sense esperança de moltes persones i famílies. Freqüentment no posam atenció a aquestes situacions i estam enrevoltats per elles. És el quart món al·ludit pel Papa en la seva darrera Encíclica, sobre la preocupació de la qüestió social.

Celebrem, idò, aquestes solemnitats amb el propòsit ferm de demostrar el nostre amor i estimació als germans. Si ens hem reunit entorn de la taula eucarística del Senyor per recordar la seva mort, celebrar la seva resurrecció i esperar en el seu retorn gloriós, plens de goig fraternal perquè Crist ha donat la vida per nosaltres i per la nostra salvació, exultem de goig pel nostre alliberament i sapiguem també, com Crist, donar la vida pels nostres germans amb els serveis que cada dia els farem.

En continuar, ara l'Eucaristia, procediré a rentar els peus, prenint l'exemple de Jesús. És un símbol també del vostre bisbe qui s'agenolla per acomplir el manament del Mestre i per després també dur-lo a la pràctica en el servei que ha de fer-vos a tots proclamant la Bona Nova del Senyor Jesús. Que Ell sigui la nostra força i a tots ens doni gràcia per dur a terme decididament el manament nou de l'amor que hem de practicar en l'ajuda que hem de fer especialment als nostres germans més necessitats.

Si Crist ens deixa el seu Cos i la seva sang avui, si demà pujarà al calvari i donarà la seva vida per nosaltres, hem de sentir-nos transformats per l'amor que ens ha donat. Deixem, idò, entrar el seu amor dins el nostre cor, perquè anul·li totes les impureses del nostre egoisme i ens doni força per imitar-lo servint Déu, i també els germans en les seves necessitats.

21.- EL TEMPS DE L'ESGLÉSIA

Crist ha ressuscitat! És el crit d'alegria i de goig que inunda la Pasqua. Al·leluia!

Cada any, el món cristian exulta en commemorar la resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist. I la nostra litúrgia ha entès tan bé aquest misteri pasqual de la resurrecció del Senyor, que ens la fa celebrar solemnement durant una cinquantena de dies: de Pasqua a Cincogema.

Jesús va ressuscitar el tercer dia. És el gran dogma, la gran veritat de la nostra fe. Som

cristians perquè creim en la resurrecció de Jesús, qui a tots ens durà a una vida perdurable. També nosaltres ressuscitarem. Creim en la vida de la glòria.

Però, tota aquesta fe que professam i que no volem amagar ni hem d'amagar davant de ningú, no ens fa uns il·lusos ni uns mesquinets. Creim en el triomf de Jesús ressuscitat perquè els apòstols en són garantia i els únics testimonis autèntics. Crist se'ls ha aparegut i ells han dit: Senyor meu i Déu meu!

La vida cristiana s'ha anat i s'anirà desenvolupant a través dels segles, des d'aquest esdeveniment, sempre nou, de la resurrecció, fins que Ell torni, en arribar la consumació definitiva a la glòria. I aquest és l'entremig, el temps de l'Església, durant el qual avançarem amb fe i amb esperança per proclamar l'evangeli i per immergir-nos en el nostre món a qui hem de dur aquest missatge.

La resurrecció, idò, de Crist és una crida i un desvetllament per ocupar-nos de sembrar l'amor i la pau, la justícia i la solidaritat enmig del tràfec humà. En aquest temps l'Església, els cristians hem de transformar-nos en signes vivents del missatge de Jesús. Hem de captar la «longitud d'ona» del Ressuscitat per a fer-la sintonitzar en el temps i en l'espai de la nostra societat actual.

Tot açò comporta per als feels cristians que hem de fer més creïble i servidor el nostre apostolat. Que hem de resistir a la temptació d'imposar per coacció el que se'ns ha donat gratuïtament: la fe i l'esperança. Però també hem de donar una mà d'ajuda, amb tota sinceritat i amb tot amor, a qui ens la demani per compartir les seves angoixes, els seus dubtes, en l'esforç d'un acostament a Crist.

Crist ha ressuscitat! Al·leluia!

Que aquest crit de fe i d'esperança ressoni per tot el món, perquè el món cregui que Jesús ressuscitat és l'enviat del Pare qui vol salvar tothom.

Bona i santa Pasqua!

22.- CLOENDA DEL SETÈ CENTENARI

Avui i demà volem fer la cloenda del Setè Centenari de la presència orant de les germanes clarisses, a Menorca, en el seu Reial Monestir de Ciutadella.

La presència del Ministre General, el P. John Vaughn, hauria realçat esplendorosament aquesta festa de clausura, però una inoportuna grip ha impossibilitat la seva assistència i presidència dels actes a realitzar. Lloat sigui Crist! La pena i desil·lusió que han passat i passen les nostres germanes clarisses -i que ara passam tots-, per aquesta absència del Pare Ministre General, serà una altra floreta per oferir al Bon Jesús, esperant que sigui compensada per l'alegria i el goig de poder-lo tenir uns dies entre nosaltres, aquest estiu que ve.

Agraïm a tots -i molt-, emperò, la vinguda des de Roma del P. Manuel Blanco, Defini-

dor de l'Orde, com també la del Pare Provincial de Catalunya i altres framenors i clarisses de la península i de Mallorca. A totsells, la més cordial benvinguda.

És que s'ho mereixen tot açò d'aquesta solemnitat les nostres germanes clarisses de Ciutadella. I s'ho mereixen, primer, per ser les continuadores, la tradició viva, d'una presència orant de set segles a Menorca. Qui pot abastar i amidar el bé que Menorca i l'Església universal han rebut per intercessió de tantes pregàries, de tanta contemplació i feina com han fet en aquest Monestir?

Segonament, s'ho mereixen per elles mateixes, per la comunitat actual que, com fumiguetes discretes i feinejadaires, van trecant pel seu Monestir, de la contemplació al treball, del treball a l'acolliment, de l'acolliment a la pregària sempre viva per la nostra estimada diòcesi de Menorca i per a totes les del món, formant la gran i volguda Església universal.

L'agraïment de la diòcesi, de Menorca, i especialment de Ciutadella que quedí expressat per aquesta cloenda del Setè Centenari de la seva presència orant, que volem que continui perquè «Som una tradició viva» que mai no defallirà.

I que sigui, tal com acaben sempre les Floretes de Sant Francesc: «A lloança de Crist. Amén».

SES CATEQUESIS DEL BISBE

23.- CELEBRAR LA NOSTRA FE (17-4-88)

Aquests dies pasquals hem llegit la polida escena evangèlica dels deixebles d'Emmaus. Dos homes que van de camí i es troben amb Jesús ressuscitat, sense que s'adonin que és Ell. Van parlant dels fets darrerament ocorreguts a Jerusalem i Jesús els va explicant el sentit de les Escriptures. Quan són a taula, en partir el pa, s'obren els ulls d'aquells dos deixebles i reconeixen Jesús.

Estam vivint ara aquest temps litúrgic pasqual. Crist ressuscitat ha omplert d'alegria i d'esperança la nostra vida cristiana. L'hem reconegut també i se'ns han obert els ulls de la fe per proclamar la victòria de la seva resurrecció i ho hem celebrat principalment entorn de la taula de l'Eucaristia.

Celebrar la nostra fe és viure-la sobretot cada diumenge a la missa. No sé si molts fecls cristians s'en temen de què és i significa per a la vida cristiana la seva assistència a l'Eucaristia dominical. Es el lloc on ens reunim en comunitat per celebrar la nostra fe, partir el pa i alimentar-nos de Jesús, present baix els vels sacramentals.

Perquè el diumenge és el dia de l'Eucaristia. És la trobada setmanal amb Jesús ressuscitat. Cada diumenge és Pasqua, perquè sobretot celebrem la presència de Jesús ressuscitat entre nosaltres, present en el sacrifici eucarístic.

Si el diumenge té per als cristians un aspecte de festa, de descans, de reunió, tot açò ho té

pel seu sentit profund d'una participació en la Pasqua del Senyor. L'Eucaristia ens centra en l'esdeveniment redemptor de la Mort y Resurrecció. Mentre celebrem l'eucaristia i oferim el sacrifici incruent de la Nova Llei, oferim al Pare la donació total de Crist i al mateix temps ens incorporam a l'oblació de Jesús, tal com diu el Concili: «Participant del sacrifici eucarístic, font i cim de tota la vida cristiana, oferim a Déu la víctima divina i ens oferim nosaltres mateixos juntament amb ella».

Per açò el diumenge cristià adqureix la seva plena identitat en l'Eucaristia comunitària. I no hauríem de deixar passar cap diumenge sense aquesta celebració eucarística que ens dóna força, ens alegra, ens uneix i ens fa participants del sacrifici pasqual de Jesús. Si pel baptisme hem estat sepultats en Crist, ho hem estat per ressuscitar amb Ell a una vida nova. I la vida nova de Jesús, en aquest món, l'hem de viure sobretot en la unió amb Ell, per mitjà de la missa dominical que ens fa celebrar la nostra fe en la resurrecció del Senyor. Per açò, després de la consagració del pa i del vi, el moment més important de la missa, tot el poble contesta a la pregària del sacerdot: «Anunciam la vostra mort, proclamam la vostra resurrecció, esperam el vostre retorn, Senyor Jesús».

Celebrem, idò, la nostra fe perquè ella, que ens conforta i ens umpl d'esperança, ens faci vertaders seguidors de Jesús, a qui sigui l'alabança per sempre.

24.- JORNADA D'ORACIÓ PER A LES VOCACIONS

Oració del Papa

Oh Verge Maria! Ens dirigim a Vós, qui sou Mare de l'Església. A Vós, qui amb el vostre «Sí» vau obrir la porta a la presència de Crist en el món, en la història i en les ànimes, acollint amb humil silencio i total disponibilitat la crida de l'Altíssim.

Feis que molts d'homes i dones senten, també avui, la veu apremiant del vostre Fill: «Segueix-me». Feis que tenguin el valor de deixar les seves famílies, les seves ocupacions, les seves esperances terrenals i segueixin Crist pel camí que Ell els indiqui.

Esteneu la vostra maternal sol·licitud sobre els missioners escampats per tot el món; sobre els religiosos i religioses que assisteixen els ancians, els malalts, els impedits i els orfes; sobre els membres dels Instituts seculars, ferment de bones obres; sobre aquells qui, en la clausura, viuen la fe i l'amor i preguen per a la salvació del món. Amén.

Joan Pau II

Estimats feixs cristians,

Amb aquesta oració, dirigida a la Mare de Déu, el Papa ens fa pregar per a les vocacions de vida consagrada, en aquest diumenge que celebrem la Jornada d'oració per a les seves vocacions. A tots vos deman de pregar per aquesta intenció. Ens trobam en l'Any Marià i també a punt de començar el mes de maig, mes dedicat a Maria, i hem d'esperar d'Ella que intercedesqui eficaçment perquè no ens manquin mai aquelles vocacions de joves decidits a fer-se servidors dels germans en una vida totalment consagrada a Déu per així millor fer feina per a les necessitats del món, a qui tenim obligació de predicar la Paraula de Déu.

Que el Senyor escolti les nostres pregàries. I que l'exemple de Maria, Mare de l'Església, amb la seva donació total a la voluntat de Déu, enfortesqui les vocacions dels qui han començat ja el camí del sacerdocio de la vida religiosa.

+ Antoni, bisbe

DE SECRETARIA GENERAL

Dia del malalt

Aquest any es celebrarà el diumenge, dia 8 de maig. El lema i la temàtica es «Els malalts més desassistits i necessitats». En un altre lloc d'aquest nombre del Butlletí, publicam el missatge que per aquest dia han escrit els bisbes de la Comissió Episcopal de pastoral. El celebrarem especialment aquest any al Santuari de El Toro amb la presència de la Fraternitat de malalts i de l'apostolat sanitari, amb ocasió de l'Any Marià.

Dia de les comunicacions socials

Es celebra el diumenge 15 de maig. Publicam en un altre lloc d'aquest Butlletí, el missatge que ha dirigit el Papa en ocasió d'aquesta celebració.

Jornades al Santuari de El Toro

Tal com ja vam anunciar en el Butlletí de Gener-Febrer d'aquest any, durant aquest mes de maig tindran lloc tots els diumenges unes celebracions extraordinàries de l'any Marià. Oportunament s'anunciaran.

Aplec de l'Esperit

Es celebrarà a Lleida el diumenge de Cinquagesma, dia 22 de maig. Qui hi vulgui participar es posid'acord amb la Delegació de Joventut, Sr. Sebastià Taltavull.

Dia de Càritas. Corpus Christi

Es tindrà aquest dia la celebració de la col·lecta per Càritas. S'ha d'enviar íntegra a la Cúria, dintre dels quinze dies següents.

Suscripció a la revista «CATEQUESI»

El Sr. Bisbe ha suscrit a la revista «CATEQUESI» per al que queda d'aquest any 1988, a totes les parròquies que no la rebien. Aquesta revista l'edita el Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i Les Illes. Idò, gratuitament la rebran aquestes parròquies durant 1988. Convindria fer propaganda entre els catequistes perquè l'adquirissin, per a la seva major formació. I també que les parròquies continuassin per anys següents la seva suscripció per a bé dels mateixos catequistes.

DELEGACIÓ DE PASTORAL VOCACIONAL

Carta anunciant una trobada

Ciutadella de Menorca, 30 de març de 1988

Benvolguts amics:

Per primera vegada des de que es va constituir aquesta delegació, ens dirigim a vosaltres i ho fem per comunicar-vos que estam preparant una trobada dirigida a aquells joves i adults que hagin manifestat alguna inquietud referent a la vocació.

L'any passat des del Seminari se'n va organitzar una, que va ser ben acollida per part vostra, i de la qual en quedarem tots satisfets. Però enguany, recollint l'opinió de diverses persones que s'han mostrat interessades en la pastoral vocacional, pensam que ha de ser la delegació que la prepari.

La trobada tindrà lloc al Toro els dies 23 i 24 d'abril, coincidint amb la Jornada mundial de pregària per les vocacions, i la dirigirà Mn. Benet Galí, Delegat de vocacions del bisbat de Girona.

Us agrairem que ho comuniqueu a aquells que considereu que els pot fer bé, tenint en

compte que no pretenem que sigui una trobada massiva, sinó que va dirigida als que es plantegen seriosament la vocació cristiana, ja sigui per mitjà del presbiterat, la vida consagrada o el laicat. Hem pensat que l'edat mínima hauria de ser els 17-18 anys per tal de poder fer un treball i reflexió més profunds.

Tot just arribi, us enviarem el material de la campanya d'oració per les vocacions i també us comunicarem horaris i altres detalls de la trobada perquè es puguin inscriure tots els interessats.

Us agraïm el vostre interès i la vostra pregària per les vocacions.

Signat: Rafel Portella Moll, Secretari

Components de la Delegació

Consiliari:

Miquel Anglada Gelabert.
Bisbe Vila, 9
Ciutadella. Tel. 38.04.45.

Secretari:

Rafel Portella Moll.
Bisbe Vila, 9
Ciutadella. Tel. 38.04.45.

Vocals:

Martí Deyà Lluch.
Remedios Molina González.
Pintor Calbó, 65, esc. dreta, 3er. - 2a.
Maó. Tel. 36.12.37.

Anna Liparini.
Col.legi La Consolació.
Mare Molas, s/n.
Ciutadella.

INFORMACIÓ DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Mes de Març

- 23.- Al capvespre, assisteix a la xerrada que dóna al Seminari per als capellans, Mn. Joan Bestard, Vicari General de Mallorca. Després, practica la Visita Pastoral a la parròquia de Sant Rafel, de Ciutadella.
- 24-25-26.- Continua la Visita Pastoral a la parròquia de Sant Rafel, de Ciutadella.
- 26.- Rep visites. Al capvespre, presideix una reunió del Consell d'Economia del Bisbat. A les 9 del vespre, visita els locals de la Cooperativa Sa Roqueta, al Polígon de Ciutadella.
- 27.- Presideix la celebració del diumenge de Rams, a la Catedral. Al capvespre, assisteix al Via-crucis que fa la parròquia de Es Migjorn.
- 30.- Al capvespre, assisteix al recés sacerdotal de preparació de la missa crismal que es celebra a la rectoria d'Alaior. A les 8, a la parròquia d'Alaior, consagra els sants olis i presideix la missa crismal, amb gran assistència de sacerdots i feels.
- 31.- Al capvespre, concelebra la Missa del dijous sant a la Catedral.

Mes d'abril

- 1.- Al matí assisteix al Via crucis del divendres sant, a la Catedral. Al capvespre, hi fa la celebració litúrgica i després presideix la processó del sant enterrament.
- 2.- Al capvespre, assisteix al concert que la Capella davídica, dóna a la Catedral.
- 3.- Concelebra la Vigília pasqual a la Catedral. A migdia, concelebra la missa conventual a la Catedral i al capvespre, ho fa a Santa Maria de Maó.
- 4.- Al capvespre, visita les religoses clarisses, de Ciutadella.
- 5.- A Sant Joan de Missa, dina amb un bon grup de capellans, celebrant la Pasqua.
- 6.- Rep visites. Al capvespre, comença la Visita Pastoral a la parròquia de St. Antoni Ma. Claret, de Ciutadella.
- 7.- Continua la Visita Pastoral a la parròquia de St. Antoni Ma. Claret. A les 8 del vespre, presideix l'Eucaristia, pregant per les vocacions a la parròquia del Carme, a Maó, inaugurant així la celebració que se'n farà cada primer dijous de mes.
- 8-9-10.- Continua la Visita Pastoral a la parròquia de St. Antoni Ma. Claret. El dia 9 assisteix a la vetllada que fan les Germanes Clarisses, com a conclusió del Setè Centenari de la seva presència orant a Menorca.
- 11-12.- Continua la Visita Pastoral, a la parròquia de St. Antoni Ma. Claret.

- 13.- És a Barcelona, presidint una reunió de la Mesa del Secretariat Interdiocesà de Catequesi.
- 15.- Visita a la parròquia de St. Antoni Ma. Claret.
- 17.- Al santuari de El Miracle (Solsona) presideix una eucaristia per a uns matrimonis en el seu 25è aniversari de boda. Al capvespre, parteix cap a Madrid.
- 18-22.- És a Madrid, assistint a l'Assemblea Plenària de la Conferència episcopal espanyola.
- 23-26.- És a Roma, amb ocasió de la beatificació del Pare Francesc Palau, fundador de les Carmelites Missioneres i Teresianes.
- 27.- Presideix a cal Bisbe la reunió mensual del Consell del Presbiteri.
- 27-30.- Acaba la Visita Pastoral a la parròquia de St. Antoni Ma. Claret, de Ciutadella.

CELEBRACIÓ DE LA CLOENDA DEL SETÈ CENTENARI DE LES CLARISSES

El germà «dia de la cloenda»

És clar que s'havien de cloure les celebracions del VII.è centenari del Reial Monestir de Santa Clara de Ciutadella, però la promesa vinguda del Pare Ministre General dels Famenors va fer retrassar la data de la festa de la cloenda. Una inoportuna afeció gripal ha impedit la presència del Pare Joan Vaughn. «Serà una 'floreta' més en la celebració d'aquest centenari», deia el nostre bisbe Antoni Deig, presentant el P. Manuel blanco, que va dur la representació del pare Ministre General.

Amb la mateixa simplicitat amb què s'han commemorat els «700 ANYS DE PRESENCIA ORANT», el 9 i 10 d'abril s'ha celebrat el dia de la cloenda.

Dissabte, dia 9 a les 7 del fosquet, la coral Sant Antoni de Maó, dirigida per En Tolo Llompart, va fer ver allò que ell mateix va escriure en el llibre de visites de la comunitat: «qui bé canta, prega dues vegades».

Després el P. Blanco parlà de «Sant Francesc d'Assís, avui» i el va presentar com l'home del retorn a l'evangeli, com el germà universal i creador i promotor de la fraternitat universal, home alegre i de pau, que «és patrimoni de la humanitat sencera».

El diumenge, a les 11 del matí, es va celebrar l'Acció de Gràcies. Presidí l'Eucaristia el P. Blanco. Amb ell van concelebrar altres quatre framenors, onze preveres de la diòcesi i un salesià. Al goig de la comunitat de Ciutadella s'hi han afegit altres cinc germanes vingudes d'altres monestirs de clarisses. I el bon poble de Déu que hi ha a Menorca va fer tornar petita l'església del convent.

Acabada la celebració eucarística -que es va seguir amb un llibret, editat per a aquesta

ocasió, bell record d'una jornada d'acció de gràcies-, al jardí de l'atri del monestir, el Grup de Ball Ciutadella va interpretar diverses dances populars de Menorca.

L'agraïment de la comunitat -«que són roses que surten del cor», com deia la mare Abadessa- es troba amb l'agraïment del poble: gràcies per aquesta vostra constant presència orant!

El germà «dia de la cloenda» és ja un dels «dia rera dia» que formen amb el seu degotís les setmanes, els mesos i els anys que faran arribar la comunitat de germanes pobres del Monestir de Santa Clara de Ciutadella als 800 ANYS DE PRESENCIA ORANT.

Ah! la promesa de la visita del Pare Ministre General resta en peu! Aquesta serà una altra festa...

M. Anglada

Finalment, reproduïm el document autògraf que el Papa Joan Pau II va enviar fa poca estona a les Monges Clarisses, amb ocasió del seu Setè Centenari de presència orant a Menorca. Diu açò:

«Con motivo del VII Centenario de fundación del Real Monasterio de Santa Clara, en Ciutadella (Menorca), me complace saludar cordialmente a la Comunidad de Monjas Clarisas y alentarlas a proseguir con renovado espíritu franciscano en su entrega total a Cristo y a la Iglesia, especialmente a través de la Adoración Eucarística y del silencio en la vida contemplativa del claustro, mientras les otorgo, en prenda de constantes favores divinos, la implorada Bendición Apostólica. Vaticano, 18 de diciembre de 1987.

Joannes Paulus II

DE LA SANTA SEU

MENSAJE DE S.S. JUAN PABLO II, CON MOTIVO DE LA XXII JORNADA MUNDIAL DE LAS COMUNICACIONES SOCIALES

Hermanos y hermanas, queridos amigos profesionales de la información y de la comunicación:

1. Si un día pudiéramos decir de verdad que «comunicar» se convierte en «fraternizar», que «comunicación» significa «solidaridad» humana, ¿no sería el logro más hermoso de las

«comunicaciones de masa»? Este es el tema que quisiera proponeros como reflexión en esta XXII Jornada mundial de las comunicaciones sociales.

Al hablar de fraternidad, pienso en el sentido profundo de este término. Pues es Cristo, «el primogénito de muchos hermanos» (Rom 8, 29), quien nos hace descubrir en toda persona humana, amiga o incluso enemiga, a un hermano o a una hermana. Cristo, al venir «al mundo, no para condenarlo, sino para salvarlo» (cfr. Jn 3, 17), llama a todos los hombres a la unidad. El Espíritu de amor que da al mundo es también un Espíritu de unidad: San Pablo nos muestra al mismo Espíritu que dispersa dones diversos, que obra en los distintos miembros del mismo cuerpo: Hay «diversidad de dones [...] pero un mismo Dios, que obra todo en todos» (1Cor 12,4-6).

2.- Si ya de entrada evoco el fundamento espiritual de la fraternidad y de la solidaridad, es porque este sentido cristiano no es extraño a la primera realidad humana que encierran estos términos. La Iglesia no considera la fraternidad ni la solidaridad como valores reservados a ella. Al contrario, siempre nos acordamos del modo en que Jesús alabó más al buen Samaritano, que reconoció en el hombre herido a un hermano, que al sacerdote y al levita (cfr. Lc 10,29-37). También el Apóstol Pablo invita a no despreciar los dones de los otros, sino a alegrarse de la obra del Espíritu en cada uno de nuestros hermanos (cfr. 1 Cor 12, 14-30).

La fraternidad y la solidaridad son fundamentales y urgentes, y hoy deberían ser el distintivo de los pueblos y las culturas. ¿No es el descubrimiento gozoso de sus beneficiosos efectos la «fiesta» más hermosa que pueden ofrecer las comunicaciones sociales, su «espectáculo» más logrado, en el mejor sentido de estos términos?

Si bien hoy en día las comunicaciones de masa atraviesan un momento de desarrollo vertiginoso, son los lazos que traban entre pueblos y culturas lo que aportan de más valioso. Pero sé que vosotros mismos, los profesionales de la comunicación, sois conscientes de sus efectos perjudiciales, que amenazan con desnaturalizar estas relaciones entre los pueblos y las culturas. La exaltación del yo, el desprecio o el rechazo de los que no son como yo, pueden agravar las tensiones o las divisiones. Esas actitudes engendran violencia, desvían y destruyen la verdadera comunicación, y hacen imposible toda relación humana.

3. Para que pueda haber una fraternidad y una solidaridad humanas, y, con más motivo, para que se profundice su dimensión cristiana, hay que reconocer los valores elementales que las sustentan. Permitidme que haga referencia aquí a algunos de ellos: el respeto al otro, el sentido de diálogo, la justicia, la ética sana de la vida personal y comunitaria, la libertad, la igualdad, la paz en la unidad, la promoción de la dignidad de la persona humana, la capacidad de participación y de compartir. La fraternidad y la solidaridad superan todo espíritu de clan, corporativista, todo nacionalismo, todo racismo, todo abuso de poder, todo fanatismo individual, cultural o religioso.

Corresponde a los agentes de la comunicación social utilizar las técnicas y los medios a su disposición, manteniendo siempre una conciencia clara de estos valores primarios. Yo sugeriría en este sentido sólo unas indicaciones:

- que las agencias de información y la prensa en su conjunto muestren su respeto por el otro a través de una información completa y equilibrada;
- que la radiodifusión de la palabra alcance, lo más que pueda, su finalidad de ofrecer a todos la posibilidad de intercambios recíprocos;
- que los medios que sean la expresión de grupos particulares, contribuyan a reforzar la justicia, haciendo oír la voz de los que están privados de ella;
- que los programas de televisión que tocan casi todos los aspectos y entramados de la vida, sean adecuados para numerosas interconexiones: En la medida que se les reconoce su influencia, tanto más se impone a sus responsables la exigencia ética de que ofrezcan a las personas y a las comunidades, imágenes que favorezcan la compenetración de las culturas, sin intolerancia y sin violencia, al servicio de la unidad;
- que las posibilidades de comunicaciones personales a través del teléfono, de su ampliación al teletexto, de su difusión cada vez más extendida por medio de los satélites, que todo ello sugiera una preocupación por la igualdad entre las personas, facilitando el acceso a estos medios al mayor número posible de ellas, con el fin de permitir verdaderos intercambios;
- la informatización implica cada vez más actividades económicas o culturales, los bancos de datos integran una cantidad de diversas informaciones hasta ahora impensable: Sabemos que su utilización puede acarrear toda clase de presiones o de violencias a la vida privada o colectiva; por eso, una sabia gestión de estos medios se convierte en una verdadera condición de la paz;
- pensar en los «espectáculos» difundidos por los distintos soportes audiovisuales implica el respeto a las conciencias y a sus numerosos «espectadores»;
- la comunicación publicitaria despierta o polariza deseos, también crea necesidades: Los que la dirigen o la conciben, deben tener en cuenta a las personas menos favorecidas, que no pueden acceder a los bienes propuestos.

Es necesario que los profesionales de la comunicación, cualquiera que sea su forma, observen un código de honor, miren la necesidad de compartir la verdad del hombre, y contribuyan a un nuevo orden mundial de la información y de la comunicación.

4. En el entramado cada vez más denso y más activo de las comunicaciones sociales por todo el mundo, la Iglesia desea con sencillez, como «experta en humanidad», recordar incesantemente los valores que constituyen la grandeza del hombre. Para los cristianos, la Revelación de Dios en Cristo es una luz para el mismo hombre. La fe en el mensaje de salvación constituye la motivación más intensa para servir al hombre. Los dones del Espíritu Santo inducen a servir al hombre en una solidaridad fraterna.

Quizá nos preguntemos: ¿No seremos demasiado confiados actuando en esas perspec-

tivas? ¿Acaso las tendencias que se delinean en el campo de la comunicación social nos autorizan a dar pábulo a esas esperanzas?

A los corazones turbados por los riesgos de las nuevas tecnologías yo les diría: «¡No tengáis miedo!». Lejos de ignorar la realidad en la que vivimos, leámosla con más profundidad. Discernamos, a la luz de la fe, los verdaderos signos de los tiempos. La Iglesia, necesitada del hombre, conoce la profunda aspiración del género humano a la fraternidad y a la solidaridad; aspiración muchas veces negada, desfigurada, pero indestructible porque ha sido conformada, dentro del corazón del hombre, por el mismo Dios, que creó en él la exigencia de la comunicación y las capacidades para desarrollarla a escala planetaria.

5. A las puertas del tercer milenio, la Iglesia recuerda al hombre que la fraternidad y la solidaridad no pueden ser sólo condiciones de supervivencia, sino rasgos de su vocación que el ejercicio de la comunicación social le permite realizar libremente.

Dejadme deciros a todos, especialmente en este Año mariano: ¡«No tengáis miedo!» ¿Acaso también María no se asustó de un anuncio que, sin embargo, era el signo de salvación ofrecido a toda la humanidad? «Dichosa tu que has creído», dice Isabel (Lc 1,45). Gracias a su fe, María acoge el designio de Dios, entra en el misterio de la comunión trinitaria y, convirtiéndose en Madre de Cristo, inaugura en la historia una nueva fraternidad.

Dichosos los que creen, a los que la fe libra del miedo, ¡que ésta abra a la esperanza, que lleve a construir un mundo en que, por la fraternidad y la solidaridad, haya todavía espacio para una comunicación de la alegría!

Alentado con esta alegría profunda por los dones de comunicación recibidos de cara a la edificación de todos, en esta fraternidad solidaria, invoco para cada uno de vosotros la Bendición del Altísimo.

Ciudad del Vaticano, a 24 de enero de 1988, fiesta de San Francisco de Sales.

IOANNES PAULUS PP. II

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

DIA DEL ENFERMO 1988

MENSAJE DE LOS OBISPOS

DE LA COMISION EPISCOPAL DE PASTORAL

1.- «Los enfermos más desasistidos y necesitados» es el tema que ha elegido la Iglesia española para la campaña del Día del Enfermo de este año. Su objetivo es dar a conocer a las

comunidades cristianas y a la sociedad, en general, la situación real en que viven muchos enfermos, descubrir sus necesidades, comprometernos en su solución y apoyar a cuantos están trabajando con ellos.

2.- Cualquiera que mire la realidad con los ojos bien abiertos, se encontrará con ancianos enfermos que viven solos y abandonados en sus casas o que andan de hospital en hospital como mercancías que nadie quiere; con enfermos crónicos faltos de medios económicos y de personas que les atiendan; con enfermos terminales que mueren técnicamente bien asistidos pero faltos de calor humano; con enfermos mentales a quienes se niega la comprensión y cariño que necesitan; con enfermos drogadictos y de SIDA que despiertan miedo y rechazo en torno a ellos.

3.- Nuestra sociedad, construida desde los sanos y para los sanos, olvida, en general, a estos enfermos, los aparta y margina. Estorban, molestan y nos complican la vida. Su abandono y desamparo son un reflejo de la insolidaridad que padecemos, de nuestra creciente apatía, indiferencia e inhibición y de nuestro alejamiento de los valores humanos y evangélicos.

4.- Esta situación es un escándalo y debería herir la conciencia de todos: la sociedad, los ciudadanos, las familias, la Administración, los políticos, los educadores, los profesionales sanitarios, la Iglesia. No somos humanos si damos la espalda a un problema que afecta a los más débiles y necesitados de asistencia, cuidados y cariño. No creemos de verdad en Jesús si no nos sentimos obligados a prestarles la misma atención que él les prestó.

5.- Jesús no pasó de largo ante los enfermos, el sector más desamparado y despreciado en la sociedad de su tiempo. Se acercó a ellos, se conmovió ante su situación, les dedicó una atención preferente, buscó el contacto humano con ellos, por encima de las normas que lo prohibían, y les libró de la soledad y abandono en que se encontraban reintegrándolos a la comunidad. Así es como concibió el Reino de Dios que vino a predicar e instaurar.

6.- Si las comunidades cristianas quieren ser fieles a las personas y al mensaje de Jesús, han de atender a los enfermos más desasistidos y necesitados con la misma solicitud con que él lo hizo.

7.- La atención a estos enfermos comporta: descubrir quiénes son y qué necesitan; conocerles, acompañarles, compartir su situación y ayudarles a vivirla con dignidad y esperanza; ponerse a su servicio y ser, cuando lo necesiten, su voz, sus ojos, sus manos o sus pies; luchar con ellos y denunciar la situación injusta en que se encuentran y trabajar por erradicar las causas que la provocan; desterrar de nosotros actitudes y posturas, tales como la falsa compasión, el dolorismo y los consejos fáciles que, lejos de ayudarles, pueden hacerles daño; y fomentar en ellos el sano realismo, la voluntad de lucha, la unión con otros para solucionar sus problemas.

8.- Ofrecemos a las comunidades cristianas algunas pistas para su trabajo en este campo de los marginados:

1a. Crear una nueva sensibilidad colectiva y promover un cambio en la actitud ciu-

dana ante los enfermos más desasistidos y necesitados. Es necesario romper entre todos el cerco de marginación social en que se encuentran atrapados. La Administración pública ha de tenerlos presentes a la hora de elaborar sus presupuestos. La política sanitaria no puede ignorarlos o menospreciarlos por el hecho de no considerarles rentables. Y los ciudadanos hemos de romper las barreras, prejuiciose inhibiciones con las que les eludimos.

2a. Acudir a donde se encuentran estos enfermos.

3a. Apoyar y colaborar en toda clase de iniciativas, actividades y asociaciones que persigan una atención más adecuada a los enfermos abandonados.

4a. Promover una transformación real de las instituciones sociopolíticas y religiosas que generan o consienten el abandono y la marginación de estos enfermos.

5a. Valorar la entrega de las familias que cuidan con amor solícito y paciente a sus enfermos y prestar apoyo y ayuda a las que se ven impotentes para sobrellevar solas la enfermedad de uno de sus miembros.

6a. Apoyar y alentar la labor abnegada que desarrollan en este campo los grupos de pastoral sanitaria parroquiales, las asociaciones y movimientos de enfermos, las religiosas, los religiosos y los profesionales sanitarios.

7a. Reconocer que los enfermos son miembros activos en las comunidades cristianas a las que evangelizan desde su situación.

9.- No queremos concluir nuestro mensaje sin expresar la convicción de que este problema tan grave y la atención que merecen estas personas supone tal grado de dedicación que la sociedad difícilmente podrá responder a él sin un voluntariado eficaz y organizado. Apelamos a la conciencia de los católicos y de los ciudadanos de buena voluntad para que superado el carácter meramente lucrativo del trabajo social, desarrollos también su sentido de gratuidad en favor de estos enfermos.

10.- Que María, Salud de los enfermos y madre entrañable de los desamparados, nos enseñe en este Año Mariano a seguir los pasos de su Hijo y anunciar su Buena Nueva a los más pobres y abandonados.

2 de febrero de 1988

JAVIER OSSES FLARIQUE, Obispo de Huesca, Presidente de la Comisión

TEODORO UBEDA GRAMAJE, Obispo de Mallorca.

ROSENDO ALVAREZ GASTON, Obispo de Jaca.

ANTONIO DEIG CLOTET, Obispo de Menorca.

SANTIAGO GARCIA ARACIL, Obispo Auxiliar de Valencia.

ANUNCI

VIII Escola d'Estiu per a catequistes

El Secretariat Interdiocesà de Catalunya i les Illes (S.I.C.) organitza la VIII Escola d'Estiu per a catequistes, que tindrà lloc en dues setmanes diferents.

La primera a Barcelona, al Col.legi de la Salle Bonanova des del dia 18 (capvespre) fins al 23 (migdia) de juliol, amb cursets de tot el dia o bé de matí o de capvespre. Un total de 22 cursets sobre diverses matèries de preparació i formació del catequista.

L'altra setmana es farà a Tarragona, al Col.legi Sant Pau, en règim d'internat i durant els dies 1 (capvespre) fins al 6 (migdia) d'agost. Els cursets són de tot el dia i n'hi ha 14.

Per informació, programes i fitxes d'inscripció, acudiu a la Delegació diocesana de Catequesi, Sr. Francesc Triay. Ciutadella.

Les inscripcions s'han de fer a la Secretaria del S.I.C. C/ dels Angels, 18. BARCELONA 08001, del 2 de maig al 30 de juny.

BIBLIOGRAFIA

YVES CONGAR; Llamados a la vida

Versión castellana de Montserrat Kirchner. ISBN 84-254-1584-5 - 12,2 x 19,8 cm. 192 páginas - Rústica. 896 ptas. (Sin IVA) - 950 ptas (Con IVA). 1988 - Editorial Herder - Barcelona.

El padre Congar es universalmente conocido como teólogo. Su obra es inmensa y su aportación doctrinal a las decisiones del concilio Vaticano II ha sido considerable. Pero le gusta también expresarse como *autor espiritual* porque, dice, «la oración es, para mí, inseparable del trabajo teológico; es su otra cara». Es esta otra cara la que nos revela a través de una docena de cortos capítulos densos y fervientes sobre los salmos, la liturgia, la palabra y el misterio de Dios, la vida en el Espíritu Santo, «Orar, dice también, es actualizar en nuestras vidas que Dios sea Dios y es desechar con el deseo de Dios». Todos nosotros estamos llamados a la vida con Dios y estas páginas no tienen otra finalidad que la de ayudar al lector a compartir cada día esta vida, al lector como individuo perteneciente a una comunidad. Congar quiere dar respuesta para aquellas comunidades «conflictivas» como son las comunidades de base y las comunidades ecuménicas, llamadas también a la vida.

Estracto del índice: Introducción. Que Dios sea Dios, o la oración del padre Congar. I. Los

salmos en mi vida. II. Escuchar y ver. III. Un Dios que habla, un Dios que ha hablado. IV. El hombre es capaz de ser llamado. V. Del encuentro como misterio. VI. Actualidad de la pneumatología. VII. Teología del Espíritu Santo y Renovación carismática. VIII. La Iglesia, comunión en la fe. IX. Culto, sacramento, predicación de la palabra. X. La asamblea litúrgica. XI. Celebración litúrgica y testimonio. XII. El cielo, zarza ardiente del mundo.

HERBERT VORGRIMLER; Entender a Karl Rahner **Introducción a su vida y su pensamiento**

*Versión castellana de Marciano Villanueva Salas. ISBN 84-254-1574-8 - 12,2 x 19,8 cm.
268 páginas - Rústica - 1.132 ptas. (sin IVA) - 1.200 ptas. (con IVA) 1988 - Editorial Herder
- Barcelona.*

Karl Rahner ha impreso una huella indeleble en el cristianismo y la teología de nuestro tiempo. Muchas de las cosas que hoy se discuten entre los cristianos y se piensan en la Iglesia se remontan, directa o indirectamente, a sus iniciativas y sugerencias. Y, sin embargo, son muchos los que encuentran difícil el acceso a su pensamiento y a su lenguaje, a pesar de sentirse poderosamente atraídos por la irradiación espiritual de su persona. Para ellos ha escrito Herbert Vorgrimler este libro de bolsillo. En su condición de amigo íntimo y de discípulo de primera hora, sabe mostrar al lector, con sencillas palabras, las preocupaciones fundamentales, tanto las vitales como las conceptuales, de Karl Rahner. Ambas estaban en él estrechamente relacionadas. Algunos extractos de sus cartas a Vorgrimler hacen posible, en fin, un encuentro muy personal con aquel gran teólogo. Los documentos aquí aducidos son un testimonio de sus conflictos, de sus trabajos en pro del concilio y de su confianza inquebrantable en el futuro del cristianismo.

Herbert Vorgrimler nació en 1929, en Friburgo de Brisgovia. En 1968 fue nombrado profesor de dogmática de la Facultad teológica de Lucerna. En 1972 sucedió a Karl Rahner como profesor de dogmática y de historia de los dogmas en la Universidad de Münster. Editorial Herder ha publicado de H. Vorgrimler (con K. Rahner), «Diccionario teológico» (1970); «El cristiano ante la muerte» (1981) y «Doctrina teológica de Dios» (1987).

